

Zaaknummer: 1231370

Raadsvergadering d.d. 23 november 2021 agendapunt 9

Aan:

De Gemeenteraad

Vries, 9 november 2021

Portefeuillehouder(s):	H. Wiersema
Behandelend ambtenaar: Doorkiesnummer:	N.Y.D. Schipper 909
E-mail adres:	n.schipper-simonis@tynaarlo.nl
Bijlage(n):	

Onderwerp

Aandelen GAE

Gevraagd besluit

De raad besluit

1. onze eigen 4% aandelen GAE te houden;
2. in te stemmen met het naar GAE terug laten vloeien van de aandelen die wij hebben overgenomen van de gemeente Assen zodra de coronasteunmaatregelen hierin geen belemmering meer vormen en (nog steeds) onder voorbehoud van een uniform besluit van alle aandeelhouders over terugvloeiing.

Wat willen wij hiermee bereiken?

Duidelijkheid. Zowel over de aandelen die voorheen van Assen waren als de aandelen die wij al langer hadden.

Waarom komen we nu met dit voorstel?

Er zijn verschillende redenen waarom we nu met dit voorstel komen. Zo is er nog geen besluit genomen over een deel van ons voorstel aan u, dat u op 5 januari 2021 heeft besproken. Verder hebben wij de informatie gekregen waarom u 5 januari heeft gevraagd en hebben u eerder toegezegd in september te komen met een raadsvoorstel. Maar daarnaast heeft u hier ook expliciet om gevraagd tijdens de raadsvergadering van 6 juli.

Wat ging er aan vooraf

In 2003 hebben wij 4% aandelen GAE van de Staat overgenomen. De andere 96% zijn overgegaan naar de provincies Drenthe en Groningen en de gemeenten Assen en Groningen.

Aan de koop van de aandelen was een verplichting verbonden: de aandeelhouders moeten zich inspannen om de luchthaven open te houden en daarvoor zowel hun privaatrechtelijke als hun publiekrechtelijke bevoegdheden inzetten.

U heeft in 2017 besloten tot een bijdrage van 1,84 miljoen euro aan de luchthaven. Dit betrof een bijdrage aan Nedab-kosten (niet economische diensten van algemeen belang zoals de brandweer) voor een periode van tien jaar, een bijdrage aan het routefonds en een bijdrage aan de nieuwbouw van een brandweerkazerne en de uitbreiding van de passagiersterminal. Voor alle aandeelhouders samen ging het om 46 miljoen euro.

In het collegeprogramma 2018-2022 hebben wij opgenomen dat wij het hebben van aandelen niet zien als een kerntaak van de gemeente. Een discussie over onze 4% aandelen is daarmee al aan het begin van de collegetermijn voorzien, maar niet voor een specifiek moment.

De aandelen GAE van Groningen en Assen

De verkoop van de aandelen GAE van de gemeente Groningen aan FB Oranjewoud B.V. is voor een aantal raadsfracties reden geweest om kritisch te kijken naar onze eigen aandelen GAE. Deze discussie kreeg een extra dimensie toen de gemeente Assen ook de aandelen GAE wilde verkopen.

De voorgenomen verkoop door de gemeente Assen was ook onderwerp van gesprek tussen de aandeelhouders. Dit gesprek leidde tot een te verkennen oplossingsrichting: de aandelen vloeien terug naar GAE. GAE laat de aandelen in stand, zodat die op elk gewenst moment weer beschikbaar kunnen komen.

Er is geen stemrecht op de aandelen zo lang ze eigendom zijn van GAE.

De provincies hebben dan ieder nog steeds 30% van de aandelen, FB Oranjewoud heeft 26% van de aandelen en Tynaarlo 4%. Voordeel van terugname van de aandelen door GAE is dat de verhoudingen tussen de aandeelhouders niet veranderen.

Uitzondering hierop is de situatie waarin in de toekomst extra bijdragen nodig zijn: dan zijn alleen de provincies en onze gemeente in beeld, waardoor de beide provincies ineens ieder voor bijna 47% van de bijdrage moeten staan en wij voor ruim 6%. Vanwege dit risico wilden de gedeputeerden het voorstel in hun Provinciale Staten bespreken. Wij hebben uw raad al eerder toegezegd dat u bij de besluitvorming betrokken wordt.

Raadsbesluit 5 januari 2021

Vanwege de tijd die de voorbereiding van besluit in Provinciale Staten vraagt en de urgentie die de gemeente Assen voelde rond de verkoop van haar aandelen, was een tussenoplossing nodig. Op 5 januari 2021 heeft u besloten de aandelen GAE van Assen tijdelijk over te nemen. Daardoor hebben wij sinds 22 april 14% aandelen GAE. Uitgangspunt was dat dit maximaal voor een half jaar zou zijn.

Inmiddels is duidelijk dat, in tegenstelling tot de inschatting eind 2020, het terug laten vloeien van de aandelen van GAE een risico oplevert in relatie tot de steunpakketten voor corona. Terugvloeien is pas realistisch als de coronasteun beëindigd is. Bij eerdere overdracht lopen we het risico dat GAE een deel van de eerder verkregen steun moet terugbetalen. Dit heeft te maken met de enge uitleg die op dit moment aan de regels rond de coronasteun wordt gegeven wanneer aandelen worden verkregen. Het kan dus zijn dat de overdracht van de aandelen naar GAE buiten de termijn van een half jaar plaatsvindt.

U heeft op 5 januari niet besloten of het wenselijk is de aandelen van Assen terug te laten vloeien naar GAE zodra hierover een eensluidend besluit is genomen door alle aandeelhouders. Ook heeft u nog geen besluit genomen over de 4% aandelen die we al hadden.

Om hierover een besluit te kunnen nemen, wilde u meer informatie over de gevolgen van een dergelijke keuze. U heeft ons daarom opgedragen een deskundige te vragen om informatie over de risico's van het hebben van aandelen GAE en in hoeverre deze risico's beïnvloed worden door hoeveel aandelen wij hebben. U heeft hierover informatie ontvangen, zowel schriftelijk als tijdens een raadsinformatieavond.

U heeft ons op 6 juli 2021 gevraagd om een voorstel in te dienen over de aandelen voor een raadsvergadering in september. U wilt hierover debatteren in samenhang met de besluitvorming over het naar voren halen van een deel van de eerder toegezegde bijdragen aan de luchthaven.

Informatie van de externe deskundige

Onze advocaat heeft gereageerd op uw vragen van 5 januari. Hij verwacht dat de eerder door de aandeelhouders betaalde bijdragen samen met de in 2017 toegezegde, deels al verstrekte, bijdrage van de aandeelhouders van 46 miljoen euro genoeg is om te voldoen aan de inspanningsverplichting. Hij verwacht geen juridische risico's meer van het aandeelhouderschap,

zodra (en mits) die bijdrage is gedaan. Ongeacht of wij 4% aandelen hebben of een ander percentage.

De advocaat verwijst echter ook naar mogelijke afspraken tussen de aandeelhouders onderling. Hoewel dit formeel nergens is vastgelegd, is tot nu toe tussen de publieke aandeelhouders het uitgangspunt geweest dat elke bijdrage van de aandeelhouders aan de luchthaven die een relatie heeft met onze rol als aandeelhouder, naar rato van het percentage aandelen tussen de aandeelhouders wordt verdeeld.

Lobby

GAE gaat ervan uit dat een luchthaven nationale infrastructuur is. Daarbij past in haar visie dat de Staat een structurele financiële bijdrage doet aan de luchthaven.

Er zijn gesprekken geweest met de minister om hier aandacht voor te vragen, daarbij zijn zowel GAE als de provincies betrokken. Inmiddels is de minister demissionair, nieuwe investeringen zijn van haar niet te verwachten. Een nieuw kabinet moet hierover beslissen. En komt er een bijdrage, dan is de vraag welke voorwaarden hieraan worden verbonden ten aanzien van de overige aandeelhouders en welke bijdrage zij eventueel dan zouden moeten leveren.

Wat zijn de argumenten waarop wij ons voorstel baseren

Onze 4% aandelen

In het collegeprogramma is opgenomen dat wij het hebben van aandelen niet zien als kerntaak van de gemeente. Dat kan worden gelezen als een intentie om de aandelen van de hand te doen. Er zijn echter in de afgelopen jaren ontwikkelingen geweest rond GAE die reden kunnen zijn om de aandelen te houden.

Belangrijke reden hiervoor is dat dit de indruk zou kunnen wekken dat wij het behoud van de luchthaven niet belangrijk vinden, terwijl er een lobby plaatsvindt om een structurele bijdrage voor GAE van de rijksoverheid te krijgen. De vraag is of we dat willen uitstralen.

Maar wij merken ook dat tijdens de overleggen tussen en met de aandeelhouders en GAE regelmatig vooruitgelopen wordt op ontwikkelingen die ons in het bestuursrecht raken. Daarop kunnen wij in een vroeg stadium reageren waardoor we verwachtingen kunnen bijsturen.

Het vasthouden aan de aandelen kan dus worden uitgelegd als een breuk met het collegeprogramma. Het sluit echter wel aan bij het uitgangspunt in het collegeprogramma dat het college het behoud en bevorderen van bedrijvigheid in onze gemeente voor ogen heeft. Een deel van de bedrijven op het luchthaventerrein kan alleen functioneren bij een luchthaven in de huidige omvang en moet dus verplaatsen naar een terrein bij een andere luchthaven als de luchthavenfunctie wordt afgeschaald of beëindigd.

De 10% aandelen die eerder van Assen waren

Wij hebben tijdelijk 10% aandelen van Assen in eigendom. De beide provincies die aandeelhouder zijn hebben eerder aangegeven hun Provinciale Staten te willen raadplegen over het terugvloeiën van de aandelen naar GAE. Dat hebben ze nog niet gedaan.

Als overheid moeten wij, ook in ons privaatrechtelijk handelen, rekening houden met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Daarbij past niet dat wij nu de aandelen in bezit houden, zonder met de andere aandeelhouders alsnog het overleg te voeren over mogelijkheden tot het laten terugvloeiën van aandelen.

Hoe informeren we de inwoners?

Dit is een onderwerp dat betrekking heeft op privaatrechtelijk handelen. Uw besluit wordt, gezamenlijk met de andere besluiten, op de gebruikelijke manier gepubliceerd.

Wanneer gaan we het uitvoeren?

Alle aandeelhouders moeten het erover eens zijn dat de aandelen terugvloeiën. Is dit niet het geval, dan kan iedere aandeelhouder interesse kenbaar maken in overname. Eventuele overdracht van de aandelen vindt plaats nadat alle aandeelhouders hebben besloten. Dit zal in het geval van

terugvloeien naar GAE pas zijn wanneer de regels voor coronasteun hieraan niet langer in de weg staan.

Hoe zijn de financiën opgebouwd?

Uitvoering van dit voorstel brengt notariële kosten met zich mee. De aandelenoverdracht aan GAE gebeurt verder om niet.

Burgemeester en wethouders van Tynaarlo,

drs. M.J.F.J. Thijsen,

burgemeester

P. Koekoek,

gemeentesecretaris

Raadsbesluit nr. 9

Betreft: aandelen GAE

Raadsvoorstel aandelen GAE

De raad van de gemeente Tynaarlo;

Overwegende dat de gemeente Tynaarlo op dit moment 14% aandelen in GAE heeft, waarvan 10% tijdelijk

Gelet op artikel 160 en 169 lid 4 van de Gemeentewet

B E S L U I T:

De raad besluit

1. onze eigen 4% aandelen GAE te houden;
2. in te stemmen met het naar GAE terug laten vloeien van de aandelen die wij hebben overgenomen van de gemeente Assen zodra de coronasteunmaatregelen hierin geen belemmering meer vormen en (nog steeds) onder voorbehoud van een uniform besluit van alle aandeelhouders over terugvloeiing.

Vries, 23 november 2021

De raad voornoemd,

drs. M.J.F.J. Thijsen, voorzitter

R.J. Puite, Plv. griffier